

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

Savremeni izazovi: Odakle si?

Autor: Kerim Somun

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative
Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

Co-funded by
the European Union

Ovaj projekat sufinansiran je sredstvima Evropske komisije. Stavovi i sadržaj nastavnih planova isključiva su odgovornost njihovih autora i ne odražavaju stavove Evropske komisije ili provedbenih organizacija. Evropska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne upotrebe ove publikacije.

Savremeni izazovi: Odakle si?

O projektu

Inicijativa 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Aktivizam za depolariziranu i snažnu (otpornu) Evropu') pokrenuta je sa ciljem stvaranja prostora za kritički pristup učenju te dijalog usmjeren na mlade i njihov aktivizam u području savremenih izazova kao što su polarizacija, radikalizacija, mentalno zdravlje te kršenja ljudskih prava. Obrazovni materijali projekta DARE nastoje ojačati aktivno stanovništvo i evropske vrijednosti te promovirati i osnažiti glasove mladih i njihov građanski angažman. Za više informacija posjetite internet stranicu projekta: www.depolarisation.eu

Teme

- 'Savremeni izazovi' tema - istraživanje složenih savremenih problema koji se često ne obrađuju u školama;
- raznolikost, multilokalni identiteti i pitanje pripadnosti - način na koji međusobno komuniciramo u različitim, multikulturalnim društvima.

Kontekst

U današnje vrijeme živimo u sve raznolikijim društvima. Mnogi ljudi rođeni su u jednom gradu ili državi, studiraju u drugom i na kraju žive u/na trećem mjestu. Štaviše, globalne migracije i tržište rada zahtijevaju od nas pristup otvorenog uma i srca za svakodnevnu interakciju, rad i život u raznolikom okruženju.

Predmet analize ovog videozapisa je naizgled jednostavno pitanje "Odakle si?". Video istražuje na koje sve načine neko može osjećati nepripadanje određenom mjestu koje je, zapravo, njegov dom.

Ciljevi

- podići svijest o složenosti pripadanja u raznolikim društvima;
- razviti empatiju i senzibilnost prema ispitivanju tuđeg porijekla;
- povećati uvažavanje raznolikosti u današnjim multikulturalnim društvima.

Ishodi učenja

Na kraju časa učenici će moći:

- objasniti zašto pitanje "Odakle si zapravo?" može stvoriti nelagodu;
- obrazložiti i analizirati višedimenzionalnu prirodu koncepta 'identiteta';
- opisati kako se nečiji identitet, zahvaljujući različitim životnim iskustvima i selidbi, može sa vremenom promijeniti.

Materijal i oprema

laptop; projektor; zvučnici; internet/Wi-fi; flipchart blok sa papirima i markeri; samoljepljivi papirići

Trajanje

45 minuta (jedan školski čas)

Tok nastavnog časa

Uvod (5 minuta)

Na početku časa nastavnik postavlja pitanja:

- Odakle ste?
- Odakle su vaši roditelji?
- A šta je sa vašim bakama i djedovima, odakle su oni?
- Namjeravate li ovdje, u ovom gradu, ostati i u budućnosti - ili namjeravate studirati, raditi i živjeti negdje drugdje?

(Napomena: Nasumično odaberite 2-3 učenika da odgovore na svako pitanje. Pitanja i odgovori trebaju biti kratki i dinamični.)

Nakon toga, nastavnik poziva učenike da pažljivo gledaju kratki animirani film jer će kasnije raspravljati o njemu.

Gledanje kratkog videozapisa Savremeni izazovi: Odakle si? (5 minuta)

Reproducirajte videozapis učenicima: <https://youtu.be/WtcB7DDFJMs>

Kratka rasprava o videozapisu (15 minuta)

Korisna pitanja za istraživanje, razmatranje i daljnje razmišljanje:

- Kojom se temom bavi videozapis?
- Zašto nas ponekad zanima odakle ljudi dolaze i zašto dodatno istražujemo kako bismo dobili odgovor na to pitanje?
- Kako mislite da se osjeća neko ko je rođen ili dugo živi u zemlji kad ga pitaju odakle je?

"De/konstrukcija identiteta" - grupni rad (20 minuta)

Nastavnik provodi aktivnost stimulirajući učenike na aktivno učestvovanje.

(3 min) Da bi izvršio prvi zadatak, svaki učenik mora na samoljepljivi papirić napisati šta utječe na naš identitet ili ga oblikuje. (Svaki će učenik napisati 4-5 elemenata, po jedan na svaki papirić.)

(7 min) Nakon toga, učenici dolaze pred tablu i glasno čitaju šta su zapisali na papiriće. Ako je potrebno, nastavnik postavlja dodatna pitanja i traži pojašnjenja za odgovore.

(5 min) Nastavnik zatim postavlja pitanje: "Nad kojim od ovih elemenata koji oblikuju naš identitet imamo kontrolu, a sa kojim smo rođeni ili nismo imali slobodu izbora vezano za njih?" Nakon odgovora učenika, nastavnik dijeli papiriće u dva odjeljka.

"De/konstrukcija identiteta" - grupni rad (nastavak)

(5 min) Nastavnik vodi završno razmišljanje o temi časa, naglašavajući da je identitet višedimenzionalan koncept i konstrukt. Iako mnoge stvari u životu nismo mogli birati (npr. gdje smo rođeni, kakvu porodicu ili roditelje imamo, imamo li sestru ili braću, u kojoj smo vjeri rođeni, gene (zdravlje itd.) ili izgled), postoje mnoge stvari koje su rezultat naših izbora (npr. ko su nam prijatelji, kakve nas knjige, filmovi ili muzika inspirišu, kojim zanimanjem ili karijerom se želimo baviti itd.). Identitet je fluidna kategorija koja se neprestano mijenja, nikako nije statičan i fiksna. Generalno, ali posebno ako živimo u multietničkim i multikulturalnim, raznolikim društvima izuzetno je važno da ljude ne svodimo na jedan faktor koji oblikuje identitet, već ih nastojimo upoznati kroz sve njihove višedimenzionalne identitete.

Izvori

- Projekt DARE, nastavni planovi, dodatni materijali i videozapisi koji se nalaze na internet stranici projekta: www.depolarisation.eu ili www.resilienteurope.eu
- "Don't ask where I'm from, ask where I'm a local", TED talk Taiye Selasi, na: <https://ed.ted.com/lessons/v2J4JEi6>

Adaptacija aktivnosti za nastavu na daljinu

Nastavni čas bez poteškoća se može izvesti u online okruženju. Za vježbu 'De/konstrukcija identiteta' možete koristiti Google Jamboard, Miro, Excalidraw ili druge slične online alate.

Vrednovanje

Kako je cilj ovoga časa podići svijest o složenosti identiteta i njegovoj fluidnosti kroz vrijeme, umjesto tradicionalnih provjera usvojenosti sadržaja vrednovati se može aktivno učestvovanje učenika na času ili domaća zadaća.

Ideje za domaću zadaću

- 1. ideja za domaću zadaću: učenici bi trebali pogledati "Don't ask where I'm from, ask where I'm a local", TED talk Taiye Selasi, na: <https://ed.ted.com/lessons/v2J4JEi6> (napomena: govor je službeno titlovan na više od 25 jezika). Zadatak nakon gledanja je napisati kratki reflektivni esej o govoru - šta su učenici shvatili, naučili, razmotrili i razumjeli dok su slušali govor?
- 2. ideja za domaću zadaću: Koristeći raniju vježbu 'De/konstrukcija' kao polaznu osnovu učenici trebaju napisati kratki esej o tome šta misle, koji će se aspekti njihovih identiteta (geografija, vještine, znanja, karijera itd.) razviti i promijeniti u skoroj budućnosti, i na koji način. Šta mogu napraviti učenici sami kako bi utjecali na te promjene na pozitivan način?